

РУСКИ НОВИНИ

Preč. Dr. I. B. Višošević rektor gklt. sjeimeništa Zagrebl. gornji grad

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИЇ

Виходає кажда г'дзень. — Предплата на рок 60 Дин., на пол рока 30 Дин. За Америку и други краї 2 долари рочне. Предплату и шицки писма до Редакції з Управы треба поси- лати на адресу: „Руски Новини“ Пишкоревци (Югославия).

Цо сцу „батогаше“?

Хто „батогаше“.

„Хто предияки „батогаше“? Опать- ме „Зарю“! Др. Губаш, Др. Губаш и Др. Губаш. Гу тому Др. Сахач, Др. Шарик и еден школяр. Тромє лікарє и еден шко- ляр. Отбадз ше тоти докторє р'уцєли на бирєску пропаганду, на просвітну агита- цию и на националну роботу? Чи вони на то оспособени?

Зос их загакованя и их штунаня (чканя) у „Зарі“ нїяк то не мож закло- чити. Др. Губаш єдини их главни предияк барз же загакує у нашим языку, гентих других заш нава така пелька штунаница (чканє), же их вообце не мож розумити. Школяр Огєдєр к'ач можебуц ма извис- ного таланта (одичше цитира) н'дєе при- кладом старших. Не чудо кед є у та- ким дружтєвє.

Кед человек так распатри того друж- тво, ствар би була барз шмишна, кед би не була жалосна. Чом славянски народи маю таких синых? Чом наш народ до- бил таких синых? И други маю подоб- них. Але озда не таких?

Мамє дакле трох людзох (лікарох), котри себе вжали за задачу, да дони- лаю жалому нашому народови. Вони барз подобни на двох, трох вяжних людзох, котри у єдним вельким, веселым друж- тєвє загуби шицок шор. Бо нїч не пер- чейше, як шор погубити, але чєжко то сиравити.

Тоти тромє лікарє дзєли лекції шиц- кей нашей интеллигенції, же є не нацио- нална, же шти, так як да вони побрали шицку людєску мудросц, а другим як да нїч не остало.

Лєм вони тромє вєдза — шицка наша друга интеллигенция, ково 200 лю- дзох нїч не вєдза. Лєм вони робя — шицки други нїч не робєли, аїне робя. Чудно лікарєска — лєсика и просвита.

„Батогашки“ солюз.

А кєліх людзох назберали тоти нашо батогашє до своєго дружтєва?

Чєжко то оцєнит, бо их статистику нєт. Так випатра, же би их могло буц най- вєсєй сто у цалим нашем народзе. Но- вєжє нашого народу рахуємє у Сримє и Бачкєй дає на дваєц пєйц тисєчи, то би не було ачї 1/2 % батогашєх. И н'дєшиє тога зберанїна, од неподполних вол лєсто нашего народу, тоти сто лю- дєє направєли якии културно-просвітни солюз руского народа у Югославїї. Чи нам не випатра тога ствар г'додобна на тоту приповєдку, кед ше жаба надувала, бо снєла буц вєлька як вол. Дови ше надувала, док не пукла!

И нашо батогашє ше барз надувало. Яки други конєц може и при нїх буц?

Цо за то „културно-просвітни со- люз“? Пановє докторє очивисно слабе понєшиє маю о просвітє. Чом же г'уторя културно-просвітни солюз? Чи за нїх култура инаше, а просвита заш инаше? (Култура латинєскє слово, на руски прє- вєдзєнє значи просвита). Пай нам по- тошк'ує пановє докторє. А откаль, заш „солюз“, л'дєє Божї? То так випатра, як да Вас вєт голєм 40 милийонн, та сцє дає 10 моци просвити вєдичєли до єдиног просвітного солюзу. Єст вас шиц- ко вєдно найвєсєй 100 д'уши, а не 40 милийонн. Шобєли би змє знал вану то- чну статистику о члєнох, алє же би ше не трафєло, же да за члєнох упишєцє и таких, ко ше вас зос цалу д'ушу одрєскало и осудзуєло вас, як ше то трафєло при виберанки одбора вашого дружтєвє.

З интєрєрного и обще културного зєшиду Заря нїч не дала. Полємика, по- лємика и полємика (з'вада, з'вада и з'ва- да!). Гоч кєльє ше „Заря“ отража, же не будзє критизирац нашу Просвиту, вона ше того не може одрєкн'уц, а ви- патра же инаше робити вообце и нєзна. Лєгко критизирац, алє л'дєє Божї, створєцє уж дєраз дацо!

Сизик „батогаше“.

Ми уж бєшєдовали о загакованю и штунаню (чканю) батогашєх. Не бєшєдо- вали ми о тим, прє наздзиванє и вниши- хованє, як вони то и напєвно повєдза. За их язык, котрим вони пиш'у свою „Зарю“, не мож найси згоднєйшу назву як „загакованє“ и „штунанє“. То чудна мишанїна чудєсного языка, а да будзє ствар ицє лєпїна, кажда од их „пислє- них“ писатєльєх (до вєднє агитрємє!) ст'ужа ше своім языком, окрє- ним правописом и з окрєму грам- матик'у. У нїх подполни нєшор и анар- хия у тим погляду. Чи мож рєцєа од нїх опчєкєванє дачого доброго у живанїм? За их язык не мож знац, чи є словєчки, чи сєрбєко-хорватски, чи нємєчки, чи вєлькє руски, чи украински, чи мадрєски чи диалєкт бачванско-сримєски Русинох. Правда, нашо бачванско-сримєски Русини, маю диалєкт руского языка, котри досц нєсовершєни, бо с'у олтарн'ути од пєн- тра руского народа и опколєшєни зос пєліма цудзїма народами. Па ипак тот диалєкт ма свою извисну красу (єстє- тик'у) и умилносц. Алє откадє да лїкарє, котри научєни на сєширанє и слични ма- териялни ствари, почувєст'уєло тоту кра- су? Дєє вони заш од того, же би звали тоту красу указац нам у своїх „прєму- дрїх“ и ардзєвнїх статїєх?

Тємєлі фамєлії.

У нєщєсц'у заа члєбєк барз добрє цєнїц шєсцє, котрє му други одлїмаю. Алє кед му шєсцє осигурєнє и бол саж часто робї процї сєбє и процї своєго цєсєна.

Тай то и лєс с'вятинк'о фамєліє и дома. Народи, котри ше находитє у чєжкєй борби за живєт, перше ше стараю да одхо- вало здрави и чєсти фамєлії. Ипак ше на- ходзєа л'дєє, котри тримало же фамєлія не добра урєдба.

Од старих Грєкох остали нам два ши- сцї, котри ше и нєшка барз цєнїє у шицких просвїщєних народох. Єднє писня вєла ше „Илиада“, а друга „Одисєя“.

У Одисєї ше описуєо бл'уфаня славногє Іонанєа Одисєя, а у Илиадєи ше приказуєо

слизи з бојни у старим малоазійским барону Трои, Дзешей ројан тирвана тога бојна и шибки Греки бути у неј, безмислени напади правени на барон, белио греческих и трониских Јонафах погинуло и на крају ципша Троя претбореза ше до тромани ројбалних.

Писни нам приповеда, же ше тога бојна бодзела пре валу жену, котра ше болала Гелена, а котра била така красна, же трониски дјодбе гварели: «Не чудо же ше Тронини и Греки так дуго трапи пре таку жену, бо е у ацју сична безмертним богињом.

Лем пре валу жену до свадни телі жертви? Замита ше дакто. Панцеце шибан гречески Јонафи були шафани! Не було би дудрејине, да и бојни и их катонати останло дома, а не да пре женску красоту иду бојовани на други барон?

Але ту ше не роби лем о самеј женскеј красоти. Гелена била жена одного греческого краља. Тогу жену одходо до барону Трои трониски краљ Парис. Еден чловец соприхот проци сбитии мажејства и то була доболша причина, да ше запали и дзвигне цала Греческа. Тога стара бојна мала бивејик белио глїбше значене и моралнейше оправдане, як бели бојни нешкайшого часу.

Так Греки ценили сбитиио фамелии и дома, док ише не були барз богати и док ше думели бориц зос сунедимм народани за свой живот. Накеди оостели, же су синурин у своји домовини и наскли ше обогатели, постана подли, так же и наймудрејини их синове тримали фамелию за чежгу терху.

И так белини гречески филозоф Платон доказовал, же би тога держаба була найлешна, у котрей би фамелия була потпуно уничожена. У такеј держави не шмело би бути домох, у котрих би бивали мужи жена, родителе и дзеци. Женїаби би були лем на телю, на кельо потребно да плодеки род не бимде. Анї би дзеци не шмели знати родительох, анї родителе за дзцох. Дзеци би до раз по родженю пошпи до державних хижох дзе би их ховали окремини вихователе и вихователїа. Платон думал, же би ше на тот спосой одховал белио лепши, мудрејши и заравши плоде. Так, як на приклад, цо ше под плодским ројвансам ховаю биме красни домашнї животнї.

Слични поради креш Платона давали и други мудерци. Кедїгод ше у котрим народу почала губити фамелия, биме ше явили плоде, котри приповедали, же фамелию треба зотрети. За их криви научас занесли те тоти, котри оцели уживати лем радощи фамелиї без нїяких дзужносцох и терхох.

И у нешкайним ебронским дружтїубиложена фамелия барз чежкеј опасности.

Питиу ше бели кнїжки, котри слави так звану «шлїбодну любов». Организираю те странки, котри ше бори за комунизам шибких лемедїанских дїброх, па и за комунизам жениох односно шкодох. Приходза бивејик «мудерци», котри научую, же ограничене шлїбоди жївох и жениох неспрабедне, а зос того виходзи, же ше еден муж не шме быти до краюя својого жївога лем з одну жену. —

Да ше уничожа фамелиї, роби на тим белїка чася нобїнох, бели писателе и поети. Жалосни напїлїаки таког хованиа бидлимс бажам дзети. Валию ше стари дїдобеки чешноти, але ше губя и нашо фамелиї. Шодзе траца собїен. Жажка за нечесним уживанем и за неспрабедним богатенем залапуе биме баржеј плодзох.

Несприятель фамелиї бидно су и несприятелье кародох и цалого людского роду.

Анї еден виховател не може бути дзецю тото, цо оцел и мац. Нїяки приятельски ябзи не можю зааомесци крешни дїази, котри бажу родительох зос дзечам.

Без родительскеј любови плоде би до скоро подзївели.

Без любови дзцох ту родительом пала би жем бивагралї як морина пустїна, або у цїбїлїаки случаю як гварда а опора дасарнї.

Сила роби белио ял у жївоце, але еда би ше догза ушпони зос швета родительска и дзечиньска любов, тото зло би було ише бекше.

СТАРИ ДЛУЖНІЦИ ПОЛИДАИЦЕ ПРЕДПЛАТУ!

Праїдовски мамурлук.

11. юни 1934 р. единадцї заскель Руенаци у Н. Слад од своей вири и арешли на праїдовску. На чешо оццїанїкох атаганїка Организация приправела банкет у их цїтанїи.

Други днень рано вшолї ше двома сунедїи цох обложїа:

- Добре рано, сунедї!
- Дай Боже!
- Як ти спал?
- Подоло!
- А чом?
- Ша од сажото подїазиш ниц и еси до познїо чечара, ашан, же ми ше лишко круцело по жалудку, док ше не викруцело...
- Н...?
- И пошли тоти ковн вадранї, цо сом их достал.
- Як пошли?
- Та у Коуре су. А тота писката баба место да ше радуе, же сом ей зашторивал поудзенок и ачери и терас ише дуаре и лав. Як да сом ав својо ниц.
- Нїй дуаре, брїга цї, главнї, же лав вечера добре було.

— Гей, вчера добре було, а кашка да ми глава розпукна. Здала би ше едина палвичка!

- Бо ме и аве!
- Ша, ти добил 20 дїнари, та би ми могол часїца, Бо ме ту вребїа, можеме дадуе лївнуд.
- Видзїш, од келїши прецїол на праїдовску виру такой ни лївнїи чловец. Скорей ни нїда не сїел плашиц.
- А поведа ти мнє по правде, пайтанска то терас наша праїдовска вира?
- А я звам? Не звам анї яка мя одласка, а дзе же праїдовска.
- Шїцїо едїо! Лем зато шумїк було вечера у церкви.
- Як би не! Шїцїи на нас оком патрели, ише зме нїда-таки панове не були а гваря же и нельо новїни о нас писали.
- И треба!
- А видзел ниц нашото цїда, яку рїувану казав випукнул, якда шїцїки поповски школи вичучел. Аж ми ше и плакац сїело.
- И як вон то зос далека фїно виведо!
- Мудри чловец! Бул у Америкї, обїшїл цвста, та ше и вичучел.

Революция у Австриї.

Убойство канцлера Долфуса

у Бейчу, о котрим зме писали у премїани числї, мало дай знак за обїду революцїю гитлеровцох у Австриї. И ввасце такой други днень 26. юла наоружали гитлеровци скоро у цїлей державї дзвїгли ше проци власном, вазжали ласкелї места особено у Корупкеї и Штатерскеї. Вони не знали, же влада зна о их плану та ше бара ачудозавал, кел такой исти днень вшадзи пришла войска. Гитлеровци пробовали ше браїти, а мали доцц оружїа аве Нїмецкеї, але державна войска их фїршио навладала. Едина част гитлеровцох арїдала ше власном, а друга сїекла през гранду до Югославїи и Италиї. До нас сїекло 900 гитлеровцох. Ту их вавно власци розоружили и послали до Вараждїну, Беловару и Пожеги. Цо зос нїма будзе ише ше не зна, о тим ода одлучи Сїома Народох, а самї гитлеровци вичисли, же ше до Австриї не сїу врацїа, але би жидали, да их ше цо скорей транспортира до Гитлеровей Нїмецкеї.

Жертви гитлеровского шаленства.

До терас ше зна, же у теї шаленей цїлїю непогрешней революцїи австрийских гитлеровцох погинуло 360 побуванїх гитлеровцох. Ранїах ест вельо велье, але ше точно число не може знац, бо гитлеровци своїх ранїах скрїваю. Розуми ше, же ест страти и на странї войснї, але вельо менши.

Гитлер не парека.

Гитлерова влада у Нїмецкїи вїазела, же вон нека нїякеї зїанї зос гитлеровску революцїю у Австриї и же то вонї осузаву. Але у то нїкто не вери и не може вериц, бо Гитлер вїнпрестаал помагати своїх првєгїнох у Австриї, послал им оружїа и дзе лем и як лем могол правел самосталней Австриї чешкїци првєрски. Да ушїри Австриянох, поста-

- Ой Амерїко! да и у тебе бул, та бим я терас юванїи тримал.
- Га-га-га и цо би не було подїо!
- Але поведа та мнє, сунед, кого ше ми цо вчера у цїркїи одрекани?
- Ша, оццїанї панове Пабїча!
- А и думал же чорта.
- Ша, не одрекнем ше ти його.
- Веря, анї ше вон не одреквїе тебе.
- Але, слухай, пайтанс, мнє ше зпак видя, же ми сїрєведзени.
- Як то?
- Ето як: ивс гонїаи аж три раз до панове Навача, та ше то одрекнїаме, а чловец нам нїч не зашїпал. Руковнїу зме нїда не плацелк, до перкви зме нїда не ходзели, лавдо сож го дарав и жидзїл, чловец ивс анї не рушал...
- Знам, аве, гварї, же закон такї.
- Добре закон такї. Але чом не гваря, же и на тот закон да ше трираз прїрекнїаме. Вони вчера на нас одраву трираз: одрекохся, одрекохся, одрекохся.
- Гей так було,
- А не було би лївше да вчера раз «одрекохся», на на вїдзело други раз «одрекох-

вед терас Гитлер за својого посланика у Бео-
лу својого замейка фон Панета, котри е по-
знати як шира и добри християнсковолик, а
повеќе а зала австријска влада права хри-
стијанска влада (а не безбожна) та Гитлер ду-
ма, же Австријци буду з тим барз задово-
лни за му ницко опросца.

Убойници Долфуса осудзени на шмерц.

Шидство доказало, же канцлера Долфуса
застрелал бунтовник Панета. Вон и други
вожд бунтовничкох Голдвбер пришли пред вой-
скови суд, котри обидлох засудил на шмерц.
Председник республик Миклас их не повало-
вал и вони буле 30. юла обешени. Убойник Па-
нета ше ви варял, же вон не думал канцлера
Долфуса забил, але штрелал до нього зос стра-
ху. Розуми ше, же му то нікто не могел верити.
Остали бунтовници, до пападла на канцлерску
палату буду судзени понавнише.

Нова австријска влада.

По хованю канцлера Долфуса, котре було
в соботу, 28. юла и присутно на нм бул цали
Беч. именовал председник Миклас нову владу
на челе зос канцлером Сушияком котри у шки-
ким дойдае шидом пок. Долфуса. У новей влади
велька влада ма „Гайтнер“, вазоружана при-
ватна войскова организация, котра велько при-
помогла змацад гитлеровску революцию.

Шветова война.

20. юла прешло 20 роки од предлашени
аини Австриј проти Сербии. Такой затим по-
зале ше шветова война, найвекша и найстра-
шнейша, яка була до терас на шведе. Стати-
стику теи войни барз чешко виробил, бо за-
маняка до цей бул як знаме цали швет. Най-
ловни статистику виробил вден учена Англице.
Вон вараховал, же шветова война тирвал а
ровно 1598 дн. У войни брало учасц 70
миллиони войски, а погикуло 13 ми-
ллиони людик. На страни Антант воевали
40 миллиони войски, а на страки централних
державох (Немецка, Австрия, Болгарска и Тур-
ска, 24 миллиони. Од тих 24 миллионих, дала
самя Немецка 13 миллиони. На страки Антан-
ти войничей було Русох 15 мил., Французох
9 и пол мил., а вец Английцох 9 мил. Подчас
войни зарабрвала Антанта миллион и пол вой-
скох централних силах, а Централни сили мали
зарабрванних коло 2 мил. войскох Антант.

Внастки на шветову войну су таки висо-
ки, же их себе яні представити не можеме. И
так централни сили потрошели на войну 5000
миллиард немкашних динарох, а Антанта 8000
миллиард. Од шветских державох найвекшеи ма-
теријално страдела Немецка, бо вола жечала
пелаж своим союзником Австриј, Болгарскеи и
Турскеи, а вони ей того длуство не врацели
и не враца.

... на о тидань трети раз „одреколе“, була
би и векши парад а и три баккета!

— Га-га-га га! Були би и трої кадрати?
И три раз по 20 Динари!

— Видавиш на то сом не думал, Мудри-
ши человек. Повем то дядови.

— Поведз. Лем понавишше, па моя баба
фришко виждиш ягос але пушки, та нам будае
обидвом. Делне би було, да ниц ше ей одрек.

— Бо ме и я думам. З перну латко було,
але тата ше не да.

— Збогом!

— Збогом. Але спомни дядови за гешто, та
гоч будзе и преа кадрати, лем зий будзе бак-
кет. бо ми ше то начело.

— И мек, та мушкме даж викруциш гоч
лж и приватно попкаме дажди.

Найвекше прешла у войни Америка. Во-
ня страдела лем 35.000, а предала Антанте вель-
ко оружя, креш того бере до немца имати
яя пераж, до Антанте позичела.

Гинденбург умар.

Президент немецкой республик маршал
Гинденбург умар 2. юла у 87. року живота.
Влада предлашела Гитлером новим президен-
том держави. Так постаз терас Гитлер по-
лнони владар Немецкой.

Хорватске Приморье.

Силни человек у својей бурби за живот!
Гоч би ше нашол у найчешких обставинах,
вон ше яна винайск и приложни су нм. Нот
на теи велькеи божей кули (жеми) таких ме-
стох и крайох, хтори би человек не прешол и
дае би ше не намеспел. Вон ше яна знайск
на самим верху жеми на лядовим морю, вон
ма у ивсковей пустини Сагари својо гйздо,
вон бида на островох, на горох, на рихох и
непреходних пралесох.

Розум чловека то його сила и шветло по-
го проважи на шипках драгох живота, То перни
дар Божи, во котрим ше вола подобни Богу.

Тот розум дава и чловеку приморцу
силу и шветло, же би могел вихасновати својо
животни енергии и шветлово жин, бо прилик
у хторих вон жив, су за нмшо понятие чешки.
Вон в адани на голя сухи камень и морску
воду. З того ма жин. Так а лашо браца хор-
ватски приморци. Кед человек з равнинох приде
тади и розогляд тоту камени пустиню такой
му прихотни на розум: „А як тоту людже мо-
жу ту жин!“ — Кед человек предне на ляду у
Сушаку и заплыва долу до Далмации, теди му
ше з правото боку указе адне вельке острово
по ше вола Крк. Вонго од камней железани як
обратсене. Пустини были камени, до ше пече
на горумим слунку. З первоца указуе ше мер-
тва слика. З ливого боку су висок бреги, исто
гори правни и пусти. Человек себе дума, ша
ту нег живота.

Дне кед ше го шипко з блйкеи розогля-
ти и превидж, теди ше указе права слика край
и вароду. Обачи ше, же ше поври самей же-
ми, вельки каменом кризо красни хитки, красни
варощики и желани корчки, на повн засадзени
лешики. По морю же штиди (алебонс колпну те
били были барки на шдра (платна) и так чло-
век муца припожиад, же ту влада живот.

Човек влада з природу.

Вон ше вахпал медж камень и корчки то
же ма керчиме коров. У чим человек похилел
може то виправити и поправит. Так и Примор-
ски Хорвати велько роки сами под собу резали
клар, на котрим шедзелк, бо таманали дубови
леси по горох, а не садзели други и так бурн
и води змязл в них жем и вони остали пусти.
Ище вельку члуду робели их виприятеле вене-
дианци, котри часами владели з тима краями
немажосердно гарели лжн и так унищожели
красоту и богатство жеми. Но людже ше схо-
пели. Порозумели својо положенк. Почели са-
диць шелешки насати, маслину, смикву, овоци
и вилиця. Прето медж каменьом, кед человек
з блйкеи патри, видзи шидзели насадзевани ви-
ници, котри вароду приноша красни хасен. У
найновше време и влада помага вароду да ше
гора и бреги з лядом засадза. Прето ше жг-
лешави уж нелї край на Приморье. Живот ше
отверз з каждой страки. И морю не скупуе
зос своима людзми. Кажде рано на пияну фри-
шка рыба, велька меняна, Мали сардели мож
достави по 3 Динар килограм. Доси влада за
цалу фамилика.

Бог помага и так тих людзох, же им по-
спил з вельких стрихох Европи путничкох. Блнй
приходза на кувань, други на путовань по морю,
па так ма и од странцох не лж сари, але ми-
лијони хаску. Особено того року вельки при-
ход странцох до Приморья и Далмации.

Кажде и найменьше месточко ма слоих
росцох. Од тих маю житело добри хаски.

Так сто, добри Бог помага людзох своих
у каждем краю на свој способ.

М. М.

Умар ученик о. Фране Булич.

У Загребу умар славиш хорватски ученик
патонц Фране Булич у 68. року живота. Вон
ше прославел преучаваньем старей хорватскеи
истории и як таки бул познати на цалим шведе.

Осудзени терористи.

У Београду осудзени терористи, котри
зос Мадарскеи робели проти нашей держави.
Иа шмерци осудзени: Ладри Греджеш и Томо
Тосеси. На доживотну цемшцу осудзени: Сте-
фан Петровиц, Стефан Сабел, Йосиф Павлич и
Франьо Маруич. Други осудзени на 5 до 15
роки гарити.

Летковирни Босанци.

У Боснеи у околини Бихача ходза по ва-
диарох якини агенти и предавали якуш траву,
котра, як вони гваря, личи шипки хороти. Аген-
ти гуторя летковираним босанцом, же то лікар-
ска трава познатога „варошного“ акара Са-
лика Садиковича зос Любушкога у Герцегови-
ци, о котрим пачно новини швобачно писали,
же посредзел вельких людзох, та му власни
забрацели „лечея“. Народ тоту траву од аген-
тох куповал так, же агенти фришко попредали
на кед видзели, же им „кшефт“ добре идзе,
дошли на ливади наизберали кождо корова и
лаш предавали людзом як чудотворни лн. Бден
агент лем у одним дню заробел 2000 Дин.
Наисце летковирносц лядзох лема травиш.

Фортичов млин у Тополи препада.

Бден од найвекших млинох у Бачкеи Фор-
тичов млин у Бачкеи тополи замодис од суду,
да му ше допильбодах приселна аднанка зос
својима варителжани (котри млин дужени), бо
их вон подполно двизацци не годжен. Млин
препад прето, бо пре високни парши не може
вещей виожжити муку до Австрии и Чехословац-
кеи а и прето, бо влонї мал вельку члуду
од олия.

Соколки слет у Загребу.

В соботу почал ше у Загребу вельки слет
итолд соколох. На тот слет пришли соколи
других славянских вародох и болгарскеи „юна-
ци“. Влада олобрела вожею на железнич од
цола цени за шипких, котри на тот слет пу-
гую, а Соколя вожд ше задармо.

Цена жита.

У остатних днвох дшигла ше цена жита
за 3 Д. по метеру. Терас цена стої на 95—110
Д. Нст куцох. Стару кукурину нікто не купув,
бо ше чешка добри урождай новей.

Коцур.

З нагоди неправдох звиницених у „Зарі“
число 13.

Коцур, 26. VII. 1934.

Не правда, же у Коцуре дахто гласал из
цмешку лксту, бо ей ані не було. Тоті стра-
нка, до ю наикваю нашо заране „цмешка“ бу-
ла Югославенска селачка нацонална странка,
на котру шикки нації гласали и достали вельку
векшину. З того ше видзи, же була сираиди
Югославенска странка.

Неправедко названа „пучкаше“ сцу жи-
у зивгоди зос шикками нациями, а як би ше
на спели зос своїма братами — Русинами?
Зато и волаки тиж Русинох, зос котрих по-
цка векшина заряше, най ба ше ипоразумно
гласали на сцму лксту шикки Русини. Пачкай-
ли заряше лям так спели пристац, кед би ше
им дало управительство. А то було невоимо-
жно, бо указали неспособносцу у почесних служ-
бах, до ше може установиц зос кижкох, до
их тоті кети водзели у службах, у котрих
скорей були.

Прето зме ше мушели мя Русини так ор-
ганизовац зос другима нациями, да тоті людзе
не приду наново до почесней служби. И бан
зато и свидоми Немци, до их я сами заряше
гу себе лвлали, як вачи гласали зос нами Ру-
синами — плаванима „пучкашами“ за Югосла-
венску селачку нацоналну странку.

Прето жалувме Русинох, котри слушаю и
до лелик явправду „Зарі“ и даю ше од ней
клован. „ББ.“

ДУХОВНИ ЖИВОТ

Святи Павло

апостол народов.

Кед Павло зос своїм друштвом пришол
до Єрусалиму такой ше обявел гу ап. Петру
и гварел му, престо инов вриши. А Петро му
гвари:

И я думал о тей ствари та ше складам о
тебу, же не мож склопац поганох да тримаю
закон Мойсейов, бо а приходом Христовим кон
престал. Але зато Жидом не треба гуторити,
же за нїх закон Мойсейов не предак, бо то
их годно лям увредзиц а хасну од того нї-
кого не будзе. И я так думам — гварел Павло.

На одредзени даснь зинили ше до сней
кижи предими християнских обществох на пер-
ши собор. Од апостолох, котри були а Исусом
Христом бул Петро и Яков.

Петро на початку прегварел: У мену бо-
жам починме соватонань, помодлїме ше Духу
Святому, да нас прошвиди, же би нашо одлу-
ки були по Божей волї.

Шикки ше на глас помодлїли, а вец заш
Петро прегварел:

Зволали мя вас, браца, да ше я ваки
порадїме и да рїшиме бажну ствар. Ви зна-
це, же вельо поганох прима віру Христову.

Треба тєраз одредзиц, чи вони дужни тримаю
закон Мойсейов, чи не. Хто ма у тей ствари
даю повесц, най зове.

Теди почали башедонац парсе бунти: фя-
рисси, котри вриши віру Христову. Вони бул
ла тїа, да а побересени нїгаїа тримаю закон
Мойсейов и да ше обрезую. Проди нїх гутор-
ел Павло и Варнава.

Шикки обрадети очи на малїног ро-
стом и слабкост у целу Павла, бо гласцо и
могущо гучал його глас, зос твари бїла нїко-
госц, а очи булї як огєнь. И подумали шик-
ки, котри нїче видзели и слухали Хриса, док
жили на жєми: Так гуторел лям сам Господь.
И бїзовино то Господь гутори на його уста.
А Павло гуторел, же лям віра у Исуса Хри-
ста єдина потребна зя спасєнь, же ані обре-
занє ані нєобрезанє нїч не помага, лям віра
полка лїбови.

За нїм гуторел апостол Петро и апостол
Яков, же не треба поганох силовац зя отри-
мованя закону Мойсея, бо шикки ше людзє
спати до Христу Одкупитєлю.

Тєраз уж шикки на Собору булї тей ду-
ми, же старозавитин закон престал и христи-
янє го не муша отримовац. Теди нїче жистунел
Павло и молїл, да Собор напише писмо гу
християном у Антиохїї, о тїм, до закљочєнї,
и да пошлє з нїма своїх шведкох же би вони
у Антиохїї не мали нїякого сумнїау. И напи-
сали так:

Апостоли, прєдїяци и браца — братом од
поганох у Антиохїї, Сарїї и Кїлїкїї. Радуй-
це ше! —

Чуди ми, же дєвди оц нас зивамрели
души ващо бо гуторели вам, же мушїце три-
маю закон Мойсейов, чого ми их не научовали.
Прето одаучєли ми, собрани єднолїцїаю,
послац гу вам избраних мужох зос нашими
мишима Варнаву и Павлом, котри души своїю
дали за Господа нашого Исуса Христа. По-
слали зме єго и Юду и Сїру, котри вам о
шїцким з бєлєду гуторєлї. Бо подобало ше
Духу святому и нам не наїадац на вас нови
терзи, врем того, до нїжнє: да не жертвуєцє
идолом, да ше чуванє блуду. Кед ше од того
будзєцє чуванє добре зрїбїцє, Оставайцє а
Богом!

Поклонєли ше Павло и Варнава святым
местом у Єрусалимє и вєдїно зос Юду и Сїру
пуцєди ше назад до Антиохїї.

(Далєй будзе).

О пчоларству.

Перше порохуйме трїшок цо зме видїли
за рой и цо зме з нїм потрошєли, а вец ше
вращїме гу меду котрого нам дал наш рой. Кед
зме дали за рой 150 Д., 3—4 кг. чєжкї, бо єст
и лєгчєйши рой, за 1 кг. воску 50 Д. и 2 кг.
меду 28 Д., то вїкошк до 320 Д. У лєтєносних
країох може туїнїше конїтац вїхлєванє роя, але
я спомїнам за добри рой зос добру ладїчку
и кед ше рой да воску и меду тєлько да бу-
дєє приправєнї и за други рок. Други рок нам
вращї наш рой трїшки, цо зме за нїго по-
трошєли и научїме ше, як ше а нїм роби. Як

зме гуторєли же ройови перши рок будзєме
давац 2—2 кг. меду, або цукру, по косадбї кед
нєт росє, а пчолєк не може помоч з мєдом
рой сцєкує и влєзи по други гадї до вращєн-
нєй кошїци, од гєтєй дєє до тєряк бул. Ту
му тиж ослєдїлїцї цєт в вон сцєка дєлєй до лєса
дєє може лєхкїо вїмрєц кед му нє не поможє.
Пчєла, котри лє маю од скорєй вїзбєрано жє-
ду, одбєрано ше зос кошїцїм. Рашкєду вонкє раш-
кєжу. Док ше гадї хвалї сунєдовї жє ма пчєли
и док му сунєд одповєда, же то нє вращєнїц
бо фрїшкїо сцєкаю, дошлї ше рой вїзбєрал и
сцєлїл, бо бул у вращєнєй кошїци, а лєтєном
погубєл вєшєлє, бо ше радєвали меду.

Кед гадїо увїдєлї же рой нєт, подумалї
себе най идєє и так други гуторї, же ше не
сцє одховац. Трафи ше, же дахто да рой меду,
але то хаслує кед росї нєт, та пчєлї маю мало
меду и муша сцєкнуц, бо гадїо можебуц не
єдал, же пчєлї и пчєларству треба нїче меду.
Да км гадїо дал нїче раш, дєярєв меду, вони
бї ше затрїмали до глєзкєй пашї. Тот гадї,
прє свою нєукоєцї одбїва других гадїох
да не трїмаю пчєли, бо их вон мал и кар-
мєл, а нїлї му сцєкли. Да влєсєнї рой не сцєк-
кє, треба то до глєзкєй пашї кармїц. Пчєли
нє вцєкаю од обїчєаю влє ааго, же вїдїа свою
прєлєсц кед ослєдїлїцї на старїи мєстє. Вони так
длуго сцєкаю, док нє найдїл мєсто, дєє можє
жицї: у лєсу дєє вєст вїлє кєсєа, або у гадїо,
котри єм да єст кєльо им треба. Але кїи хас-
єєн кед нас откєрєвали. Мє их уж не мамє.

Так ше у нас уж одавнїо пчєлари, бо нєт
сцєрпєнїя и допатрєнїя роя, єсбєно у подлїх
рокох. При ройовї пчєли тиж сцєкнуц, але
то ше од нїх очєкує, бо то у их природї, да
єт радєснї дєкус полєца.

Перши рой то стара матка зос стару
пчєлу затрїмує ше при кошїцїох. Дєвєтї днєвї
нїходїлї злєдїа матка зос злєду пчєлу а тотї
бї дєлєй сцєкли и ааго ше на нїх мушї мєр-
кєвац. Кед ше не очїсцє матушїєкї, трєци
днєвї вїдїє зос вїстєй кошїци и трєци рой прєд
маткї и шєдє на вєцєй мєстє. Ройовї маю свої
одрєдєнї час у року.

(Далєй будзе).

Хто ма у житу шїїцу, най шєє чїстє!

Кому треба жито на шєцє, чїстє прєв
шїїцу — прилїфїк, Дакота лєбо Банкєтїя 1201.

кому треба умєтного гнїю-супєрфосфат-
ту — най ше да записєц до

Газдовского Друштїва у Р. Кєрєсєтурє,
або гу Манай Новїєновї. 2—2

Бурза

Новї Сад 2. VIII. 1934.

Жито новє	101—120 Дн.
Кукурїца бачка и срїмска	90—95 Дн.
Ярєц бачкї и срїмскї	70—80 Дн.
Овєс	60—70 Дн.
Мука 00 лова	205—210 Дн.
Мука чїсло 2	185—205 Дн.
Мука чїсло 6	135—145 Дн.
*Кромлї	55—60 Дн.
Пасуїл	135—140 Дн.
Отрубї	90—100 Дн.

Посїлаїцє прєдплату!

